

FOLKBILDNINGENS DIGITALA ARKIV

Vad behöver göras?

Jenny Jansson, Statsvetenskapliga institutionen, Uppsala universitet
Samuel Edquist, Institutionen för ABM, Uppsala universitet

Arkivveckan i Visby, 17 maj 2017, kl. 10:30

Svensk folkbildning

(enligt förordningen om statsbidrag)

Folkhögskolorna

151 stycken (2015), därav 43 ägda av landsting/regioner

Studieförbunden

10 rikstäckande förbund, som i sin tur består av mängder av regionala och lokala avdelningar.

Mängder av kulturprogram och studiecirklar organiseras av medlemsorganisationer snarare än av studieförbunden själva.

Alltså: till stor del mycket decentraliserad arkivbildning

SISU Idrottsutbildarna

Bedriver verksamhet inom idrottsrörelsen

EMC's The Digital Universe

Data Growth Rates – EMC's The Digital Universe

* Feel free to borrow this graphic with credit to: Michelle Ufford & EMC's The Digital Universe

1 ZB (zettabyte) = 1 biljon GB (gigabyte) = 1 000 000 000 000 000 000 000 byte

Vad som behöver medvetandegöras:

- Mängden information växer med oöverträffad hastighet
- Idag ingen teknisk lösning som säkerställer att information kan läsas eller återfinnas efter relativt kort tid – 20–30 år
- Kommersiella förslag till lösningar som utvecklats ofta mycket kostsamma
- Ingen lösning kommer att vara beständig – alla lösningar kräver kontinuerlig utveckling
- Att ostrukturerat lagra digital information i flera kopior utan att värdera vad som måste bevaras och vad som får gallras är dyrt och ineffektivt

Det behöver bli mer känt att digitalt bevarande är något mer än IT och datorer

ORGANISATORISKA ASPEKTER

Proaktivitet

Planering av arkivbildning

Informationsvärdering

Strategier för digitalt bevarande

Hur driva igenom e-arkivlösningar i en organisation

TEKNISKA ASPEKTER

- Filformat
- Lagring
- Migrering / emulering
- Klimat

Vi bör lyfta fram att digital arkivering inte bara görs för framtiden och "kulturarvet" (saker som ofta väger lätt när det kniper)

- Ekonomiska argument: informationsförlust kostar pengar
- Ett "institutionellt minne" som är till konkret nytta även i den dagliga verksamheten
- Kulturarvs- och forskningssyften fås på köpet (men kan givetvis betonas när så är lämpligt, t.ex. i bidragsansökningar)

UPPSALA
UNIVERSITET

Fackföreningsrörelsens digitala omvandling: bevarandet av organisationsmaterial i den digitala tidsåldern

Jenny Jansson

Katrin Uba

Statsvetenskapliga institutionen

RJ-finansierat
infrastrukturprojekt

Mål med projektet

- Fler aktiviteter sker online via webbsidor och sociala medier och det finns inget system för arkivering av dessa aktiviteter
- Vårt mål är att bygga ett system för arkivering av webbsidor och flöden från sociala medier från svenska fackföreningar

Vad gör vi som andra inte gör?

- KulturArw3, Internet Archive etc.
- Regelbunden nedladdning (jämna intervall)
- Hamnar hos organisationernas egna arkiv
- Sökfunktion
- Sociala medier – finns det någon som arkiverar flöden?

UPPSALA
UNIVERSITET

Varför fackföreningar?

- Gammal rörelse med exceptionellt bra (pappers)arkiv
- En rörelse som är lätt att identifiera

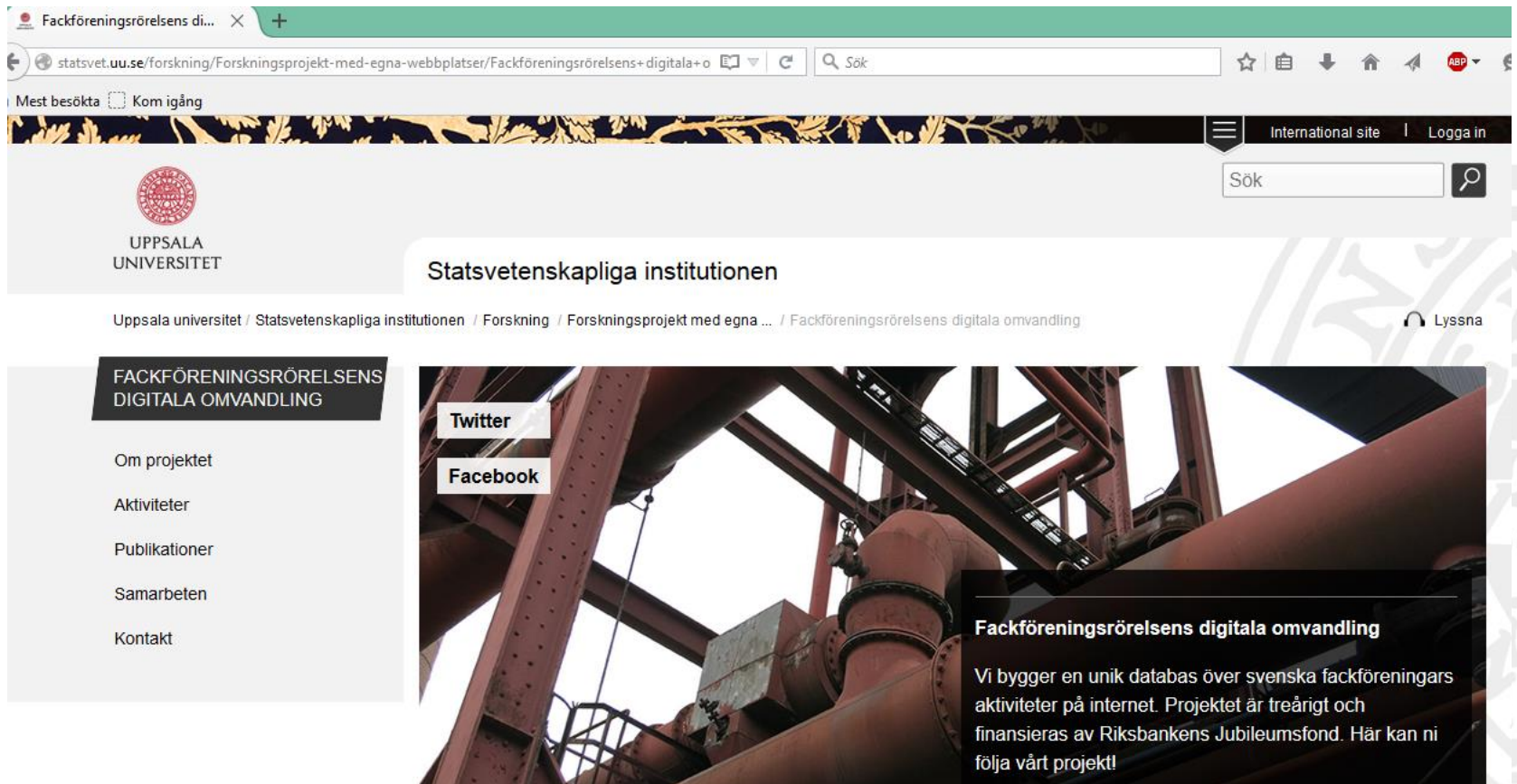

Vad gör vi?

1. Hemsidor: hela hemsidan laddas ned en gång per månad, förstasidan varje dag (NetArchiveSuite)
2. Sociala medier: Twitter, Facebook, YouTube, Instagram, daglig nedladdning. Vi har också begärt in alla historiker från fb och twitter
3. Materialet indexeras (Solr)
4. Gränssnitt: Shine (sökmotor och index) samt Wayback Machine

www.statsvet.uu.se/digifacket

The screenshot shows a web browser window displaying the website. The browser's address bar shows the URL `statsvet.uu.se/forskning/Forskningsprojekt-med-egna-webbplatser/Fackforeningsrorelsens+digitala+o`. The website header features the Uppsala University logo and the text "UPPSALA UNIVERSITET". A search bar is visible with the text "Sök". The main content area is titled "Statsvetenskapliga institutionen" and includes a breadcrumb trail: "Uppsala universitet / Statsvetenskapliga institutionen / Forskning / Forskningsprojekt med egna ... / Fackforeningsrorelsens digitala omvandling". A sidebar on the left lists navigation options: "Om projektet", "Aktiviteter", "Publikationer", "Samarbeten", and "Kontakt". The main content area features a large image of industrial machinery with a dark overlay containing the text "Fackforeningsrorelsens digitala omvandling" and a description: "Vi bygger en unik databas över svenska fackforeningars aktiviteter på internet. Projektet är treårigt och finansieras av Riksbankens Jubileumsfond. Här kan ni följa vårt projekt!". Social media links for "Twitter" and "Facebook" are also present.

Fackföreningsrörelsens di... × +

statsvet.uu.se/forskning/Forskningsprojekt-med-egna-webbplatser/Fackforeningsrorelsens+digitala+o

Mest besökta Kom igång

International site | Logga in

Sök

UPPSALA
UNIVERSITET

Statsvetenskapliga institutionen

Uppsala universitet / Statsvetenskapliga institutionen / Forskning / Forskningsprojekt med egna ... / Fackforeningsrorelsens digitala omvandling Lyssna

FACKFÖRENINGSRÖRELSENS DIGITALA OMVANDLING

- Om projektet
- Aktiviteter
- Publikationer
- Samarbeten
- Kontakt

Twitter

Facebook

Fackföreningsrörelsens digitala omvandling

Vi bygger en unik databas över svenska fackföreningars aktiviteter på internet. Projektet är treårigt och finansieras av Riksbankens Jubileumsfond. Här kan ni följa vårt projekt!

EEArk – E-arkivsystem för enskilda arkiv

- Utreda och utveckla lösningar för digitalt långtidsbevarande i den enskilda arkivsektorn
- Skapa teknisk plattform för digital arkivering hos deltagande institutioner
- Ge forskare tillgång till det digitala arkivmaterialet

1. Hur ser arkivbildningen ut i nutida enskilda arkiv?

Punktstudier av typisk arkivbildning hos ett urval enskilda arkivbildare;

- vad har förändrats med den digitala världen, vilka nya handlingstyper har uppkommit?
- vilken medvetenhet finns hos arkivbildarna att elektroniska handlingar över huvud taget bör bevaras som arkivhandlingar?

2. Hur bör ett e-arkivsystem för enskilda arkiv organiseras?

- en eller flera gemensamma lösningar?
- lärdomar från andra projekt i Sverige och utomlands?
- former för informationsinsatser till arkivbildare före leverans
- frågor kring skydd och säkerhet
- proprietära system eller open source?

3. Hur ska arkivredovisningen utvecklas?

Gemensamma e-arkivlösningar – gemensamma lösningar för arkivredovisning och söksystem?

Fokus på konkreta lösningar

- Gemensamt e-arkivsystem med lagring, programvara, metadatastandard och rutiner
- Lösning anpassad för mindre arkivinstitutioner utan egna resurser
- Stordriftsfördelar
- Återsökning via webbportal
- Uppladdningsfunktion: filer + metadata
- Integration med befintliga arkivredovisningssystem

Hur gå vidare?

- Enklare pilotprojekt i mindre skala? (kan dras igång snabbare)
- Större projekt knutet till universitet/högskola, som dock förutsätter lyckade ansökningar? (kan ta tid)
- ✧ Främst satsa på utveckling av centrala e-arkivlösningar?
- ✧ Främst satsa på kunskapsspridning; bred medvetenhet bland arkivbildarna själva (där vanligen arkivarier saknas) så att de hjälpligt tar hand om sin digitala information tills vidare (dvs. att den i alla fall inte försvinner helt)?

Vilka kan bidra?

Folkbildningsrådet (den instans som fördelar statsbidraget)?

Studieförbunden (samarbetsorganet)?

Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation (RIO)?

Kan de landstingsägda folkhögskolorna utgöra indirekt "dragkraft" för övrig folkbildning pga. att de "tvingats" ta tag i frågan pga. arkivlagen?

Mimer – nationellt program för folkbildningsforskning?